

زبان آبی

(Bluetongue)

این بیماری در
افغانستان موجود
است

۱. تعریف

بلو تانگ یا زبان آبی رنگ اساساً یک بیماری حاد ویروسی است که توسط حشرات انتقال یافته و عمدتاً گوسفند ها را مبتلا می سازد و با لنگش، ساییده گی های دهن و شخی مشخص می گردد.

۲. عامل شناسی

ویروس بلوتانگ (BTV) یک عضو از جنس اوربی وایرس (*Orbivirus*) مریبوط خانواده اوربی ویریمه (*Orbiviridae*) است و ۲۴ سیروتایپ آن شناخته شده است.

۳. سرایت

ویروس عامل کبود شدن زبان از طریق گزیندن مگس های کولی کوییدیس (*Culicoides*) آلوده انتقال می کند. این مگس ها ناقلین بیولوژیک اند. ویروس همچنان به صورت عمودی از حیوانات ماده دارای واپریمیا به جنین در حال رشد و از حیوانات نر در اثای اوج واپریمیا به وسیله ی سپرم به حیوان ماده انتقال می نماید. گاو ها چندین هفته واپریمیا داشته و به این ترتیب موقتاً بصورت ذخیره گاه ویروس عمل می نمایند.

۴. انواعی که مصاب می شوند

ویروس عامل کبود شدن زبان اکثرآ نشخوار کننده ها را مصاب می سازد، ولی بیماری معمولاً فقط در گوسفند ظاهر می گردد. گاوها، بز ها و شتر و هم چنان انواع زیاد نشخوار کننده های وحشی نیز مصاب شده می توانند.

امراض ساری حیوانات در افغانستان

۵. بیماری کلینیکی

دوره مخفی بیماری ۷ تا ۱۰ روز است. میزان مصابیت متغیر ولی اغلبً بلند است. گوسفندان تب دار گشته و به زودی پس از بیرون شدن مقدار زیاد لعاب دهن در همراهی با انکشاف ساییده

گی ها در دهن، رخ می دهد. غشای مخاطی بینی و کومه پندیده گی داشته و همچنان زبان پندیده و پرخونی داشته، ندرتاً کبود می باشد (نام بیماری از همین شکلی که ندرتاً دیده می شود، گرفته شده است) در قسمت مرز طبقه شاخی و پوست سم پا (coronary bands) پرخونی همراه با لنگش دیده می شود. در حالات شدید جدا شدن شنگل ها ممکن است. افزون بر آن حیوانات ضعیف و پژمرده بوده و به راه رفتن متایل نیستند. میزان مرگ و میر ناشی از ویروس زبان آبی معمولاً کمتر از ۱۰ درصد است. حیوانات صحت یاب شده ممکن در دیوار شنگل ها دارای یک خط تیره بوده و ممکن جدا شدن پشم نزد شان دیده شود. ویروس از پلاستنا گذشته و سقط، تولد چوچه مرده و یا بی نظمی های ولادی را بار می اورد.

۶. دریافت های پتولوژیک

دریافت های پتولوژیک به سترن ویروس و حساسیت میزان ارتباط دارد. در حالات شدید پندیده گی غشاها مخاطی دهن سبب ادبیات روی می گردد. ساییده گی های خالیگاه دهن و بینی به زخم انجامیده و بقایای نکروتیک آنرا می پوشاند. افزایش خشک شده ممکن در سوراخ های بینی موجود باشند. پرخونی و گاه گاهی ساییده گی در شکمبه و ریتیکولوم موجود اند. در بعضی حالات در قسمت نهایی شش چنین حیوانات ادبیا موجود بوده و در نل هوا مقدار زیاد کف جمع شده می باشد. افت عمدی بیکه فکر می شود تنها در عفونت ویروسی زبان آبی دیده می شود، موجودیت هموراژی در قاعده ی شریان شش تزدیک قلب است. عضلات مخطط به ویژه در پاهای دارای ساحتات کم رنگ اند که نشان دهنده ی نکروز حاد است.

۷. تشخیص

تشخیص بر اساس علایم مشخص کلینیکی موجودیت مگس های کولیکوپیدس در ساحه صورت می گیرد. تشخیص تفرقی مشتمل بر بیماری های چون بیماری عضله سفید (white muscle disease) پوسیده گی پا (foot rot) و بیماری طبق می گردد.

امراض ساری حیوانات در افغانستان

۸. تداوی

مواضیت تقویتی ممکن حیوان مبتلا را کمک کند از عفونت ویروسی زبان آبی نجات یابد. تهیه غذای نرم، پاک کاری خالیگاه های دهن و سوراخ های بینی ازلالوده گی و اطمینان از دسترسی آب آشامیدنی، به صورت مجموعی کمک خواهد کرد.

۹. وقایه و کنترول

واکسیناسیون با استفاده از واکسین های زنده ضعیف شده وسیله‌ی اساسی برای کنترول بیماری ویروسی زبان آبی در گوسفنده است. سیروتایپ هایی که برای تهیه واکسین به کار می‌روند باید از میان آنها یی که در ساحه در دوران اند، برگزیده شوند تا از ورود سیروتایپ جدید جلوگیری گردد. بسیاری از سیروتایپ ها از پلاستنا گذشته جنین را در مرحله‌ی حساس رشد آلوده می‌نمایند و در نتیجه سقط یا سوء تشکل به ویژه در سیستم عصبی را بار می‌آورد. کنترول مگس های ناقل کولیکووییدس در کاهش انتشار کمک می‌کند، ولی این کار مشکل است.